

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

„Neotvírejme dětem dveře, ale
pomozme jim najít správný klíč, aby si
je otevřely samy“.

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	14
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4	Organizace vzdělávání.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	20
5.3	Metody a formy vzdělávání	22
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	24
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	25
5.6	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	26
6	Vzdělávací obsah.....	27
6.1	Integrované bloky	27
6.1.1	Klíček ví, jak zdravě žít, chce nás všechno naučit.....	27
6.1.2	Klíčkem svátky otvíráme, už je všechny dobře známe.....	37
6.1.3	Rodinu i kamarády v srdíčku my máme, co je správně, a co není, s dalším klíčkem poznáváme.	43
6.1.4	Velký klíček v kapse máme, přírodu s ním odmykáme.	51
6.1.5	Všechny země navštívíme, s klíčkem my se neztratíme.	62
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	70
6.3	Dílní projekty a programy.....	71
7	Systém evaluace.....	75

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
MOTIVAČNÍ NÁZEV: Barevných klíčků máme pět, odemykáme s nimi svět.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola - Przedszkole, Vendryně, Zaolší 615, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Zaolší 615, Vendryně, 73994

KONTAKTY:

tel: 558 554 372

mobil: 703 582 848

e-mail: skolkazaolsi@seznam.cz

web: www.skolkazaolsi.cz

REDIZO: 600133541

IČO: 70640262

IZO: 107622602

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Naděžda Urbanová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Naděžda Urbanová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Vendryně

ADRESA ZŘIZOVATELE: Vendryně 500, 739 94 Vendryně

KONTAKTY:

tel: 558 554 111

e-mail: obec@vendryne.cz

web: www.vendryne.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9.2021 do 31.8.2023

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠP/111/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 26. 8. 2021

.....

ředitel školy
Naděžda Urbanová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 30

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 8

2.2 Lokalita školy

Budova mateřské školy je umístěna v okrajové části obce, přímo u hlavní komunikace, je obklopena zástavbou rodinných domů a hojností zeleně. Před budovou školy je možnost parkování. Mateřská škola je dobře dostupná všem dětem, rodičům i přátelům školy.

2.3 Charakter a specifika budovy

Mateřská škola – Przedszkole KLÍČEK je malotřídní školou rodinného typu, s celodenním provozem, která poskytuje předškolní vzdělávání v českém a polském vyučovacím jazyce. Kapacita školy je stanovena na maximální počet 30 dětí, ve věkovém rozmezí zpravidla od 2 – 7 let. Děti jsou rozděleny do dvou heterogenních tříd dle vyučovacího jazyka. Třída s českým vyučovacím jazykem nese název PAMPELIŠKY, třída pro děti s polským vyučovacím jazykem má název STOKROTKI. Děti se zde učí žít v kolektivu rozdílných věkových skupin, navzájem si pomáhat, respektovat se a získávat potřebné zkušenosti pro další životní etapy.

Budova mateřské školy je jednopatrová a je umístěna na okraji rozsáhlé školní zahrady. Během posledních let prošla několika venkovními úpravami (zateplení budovy, nová venkovní fasáda, výměna oken či odvlhčení zdiva ve sklepních prostorech) a nově také rekonstrukcí a úpravami interiéru školy. Vznikly tak nové prostory pro dětskou šatnu a zároveň samostatný sklad potravin, který slouží školní jídelně.

V přízemí školy se nachází vstupní schodiště, šatna pro děti, dětské sociální zařízení, školní jídelna se skladovými prostory a kancelář ředitele školy. Ke vzdělávací děti je využívána prostorná herna s navazující třídou. V prvním patře budovy je umístěna třída pro děti s polským vyučujícím jazykem, stálá ložnice a půdní prostory.

Venkovní areál školy je tvořen školní zahradou, která je vybavena herními prvky, pískovištěm, zahradním domečkem, umělým svahem, dřevěnou houpačkou a dlážděným chodníkem, který je dětmi využíván k jízdě na odrážedlech a koloběžkách. Podél plotu je užitková zahrádka v podobě vysázených jahodových, rybízových či malinových keřů. Součástí okrasné zahrady jsou také bylinkové záhony. V oddělené části je postaven zahradní domek, ve kterém je umístěno nářadí, sloužící k údržbě školní zahrady. Celý areál školy je oplocen a opatřen uzamykatelnou brankou.

Dopravní dostupnost školy:

Škola je umístěna v okrajové části obce u hlavní komunikace. Přímo před budovou se nachází parkoviště, které mohou využívat rodiče či návštěvníci školy. V případě potřeby je možná dostupnost také prostřednictvím autobusové dopravy, která má svou zastávku naproti MŠ.

Informace z historie školy:

Původně sloužila stávající budova jako základní škola, která byla založena r. 1927. První zmínky o zřízení mateřské školy na Zaolší je datována na školní rok 1936/37. Třída mateřské školy vznikla při II. obecné škole, která byla součástí obce Vendryně. V roce 1948 byla správa mateřských škol v obci Vendryně oddělena od školy základní a jejím řízením byla pověřena Eliška Recmanová.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Vnitřní prostory mateřské školy jsou na daný počet dětí dostatečně velké a umožňují takové uspořádání nábytku i volných prostor, které vyhovuje jak dětem při volných či individuálních činnostech, tak při skupinových aktivitách. Prostory tříd jsou využívány k volným hrám, organizovaným činnostem, výtvarným a pracovním aktivitám, i individuální práci s dětmi, česká třída ke stolování. Herna slouží hlavně k pohybovým a rušným aktivitám, relaxaci, volné i organizované činnosti, skupinovým činnostem i k odpolednímu odpočinku. Děti zde mají zhotoveny hrací koutky, a to jak pro chlapce, tak i děvčata.

V posledních letech probíhá díky finančním dotacím zřizovatele postupná rekonstrukce jednotlivých místností a výměna starého nábytku za nový. Každá místnost je vybavena tak, aby vyhovovala daným požadavkům i momentálním potřebám a zájmům dětí. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát a následně pak uložily na předem stanovená místa. Děti mají vzájemně s pedagogy stanovená pravidla, kterými se všichni při manipulaci s hračkami a pomůckami řídí. Pomůcky i hračky jsou průběžně doplňovány a obnovovány tak, aby byly pro činnosti dětí dostačující i podnětné a pedagogy jsou plně využívány.

Výrobky z konstruktivních stavebnic, které si děti v průběhu dne vyrobí, jsou umísťovány tak, aby je děti mohly i v dalších dnech nadále dotvářet a doplňovat a jsou jim dobře přístupné. Svými výtvary děti zdobí vstupní prostory školy, šatnu, třídu a tím se aktivně podílí na estetickém vzhledu školy a zároveň jsou přístupné k nahlédnutí rodičům. Své výtvarné práce po vystavení si děti zakládají do poliček, ke kterým mají neustálý přístup.

Pro pobyty venku mají děti k dispozici školní zahradu vybavenou venkovními herními prvky a pískovištěm. Prostory zahrady slouží k míčovým a pohybovým hrám, volným aktivitám, pro hry s výchovným zaměřením nebo pro hry se soutěžními prvky. Vydlážděný chodník na školní zahradě slouží k jízdě na koloběžkách, odrážedlech, autech.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Ve všech prostorech je dodržována čistota, vhodná teplota, osvětlení apod.

3.2 Živospráva

Stravování v mateřské škole je zajištěno školní jídelnou. Děti mají v průběhu dne stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Dětem je poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava, která obsahuje dostatek ovoce a zeleniny. Jídla jsou doplňována vhodnými tekutinami, děti mají možnost zvolit si množství jídla. Respektujeme stravovací a zdravotní návyky dětí z domova a potřebnou dobu při stolování. Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování, jídlo si samy přinášejí a nádobí následně odnášejí na určené místo. Výjimku tvoří mladší (dvouleté) děti, o které se během stolování starají učitelky nebo školnice.

Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dítěte v zařízení. Ve třídě je zřízen stálý koutek pro využívání pitného režimu, děti jsou vedeny k samostatnosti, a tudíž mají možnost kdykoli se samostatně obsloužit, mladší děti pod dohledem pedagogů.

Činnosti v MŠ se pravidelně střídají, respektují biorytmus dětí. Režim dne je přizpůsobován aktuálními situacím a potřebám dětí. Pravidelně jsou zařazeny pohybové chvíle vhodné pro zdravý tělesný vývoj dětí. Denně je zajištěn dostatek volného pohybu dětí nejen na školní zahradě, ale i v interiéru MŠ. Výměna vzduchu je prováděna větráním místností, teplotu v nich přizpůsobujeme dle potřeby. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Pobyt venku je realizován hrami na školní zahradě, turistickými a poznávacími vycházkami, ekohrami - zhruba 1,5 hodiny denně. Při nepříznivém počasí jsou dětem nabízeny náhradní činnosti ve třídě či herně.

Denně je zařazen odpolední odpočinek dětí. Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

V mateřské škole je vytvářeno klidné, přátelské a bezpečné prostředí, mimo jiné i dodržováním pravidel soužití. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole se snažíme dětem vytvořit prostředí pohody a bezpečí. Naším cílem je přirozený a klidný způsob přechodu dítěte do zařízení, respektujeme individuální dobu adaptace každého jednotlivce. Ke klidné a rodinné atmosféře přispívají i dobré vztahy mezi pedagogy a ostatními zaměstnanci školy.

Náš adaptační program pro nově příchozí děti má tuto strukturu:

- počáteční rozhovor s rodiči o zvyklostech, dovednostech a projevech dítěte
- společná domluva s rodiči na nejvhodnějším postupu adaptace jejich dítěte
- návštěva rodiče s dítětem v zařízení před jeho nástupem
- možnost dítěte přinést si z domova vhodnou oblíbenou hračku
- konzultace s rodiči o průběhu adaptace jejich dítěte.

Naše mateřská škola je heterogenní, dvoutřídní a je určena pro děti od 2 do 7 let. Děti se zde učí žít v kolektivu rozdílných věkových skupin, navzájem si pomáhat, respektovat a získávat potřebné zkušenosti pro další životní etapy.

K dětem přistupujeme rovnocenně, vstřícným a vlídným chováním vytváříme pohodové a klidné prostředí, respektujeme věk dítěte, vzniklé problémy se snažíme řešit citlivě, prostřednictvím vzájemné komunikace.

Posilujeme zdravé sebevědomí dětí oceňováním, pochvalou, povzbuzováním, dostatečným prostorem pro sebevyjádření a podporováním k samostatnosti. Vedeme děti k formativnímu hodnocení a sebehodnocení. Necháváme dětem možnost svobodného výběru her a činností, která je však adekvátně vyvážena nezbytným řádem a nastavenými pravidly. Potřebám dětí přizpůsobujeme podle možností i denní režim tak, aby se cítily v mateřské škole co nejlépe. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám, děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Směrem k dítěti uplatňujeme partnerský vztah – provázíme jej a pomáháme mu objevovat svět, máme k němu úctu, zodpovědnost a empatii. Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Směrem k rodičům vedeme otevřený dialog, vzájemně si vycházíme vstříc a pomáháme si.

3.4 Organizace chodu

Provozní doba mateřské školy je od 6,30 do 16,00 hodin.

Režim dne je přizpůsoben podmínkám mateřské školy, respektuje dobu příchodů a odchodů dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností.

Uspořádání denního režimu v naší MŠ vychází z potřeby zdravé životosprávy a z biorytmu dětí. V průběhu dne se vyváženě střídají spontánní, nepřímo řízené a řízené aktivity. Děti si hrají v různě velkých skupinkách svým vlastním tempem. Spontánní i řízené činnosti jsou prováděny s respektem k věkové diferenciaci (děti od 2 do 7 let). Vzdělávací činnosti pro děti dvouleté jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, dětem jsou dávána jednoduchá pravidla a řád. Některé vyhledávají klidný koutek, což je respektováno.

Činnosti plánujeme tak, aby děti zaujaly, bavily je a přinášely jim radost. Snažíme se o klidné přechody mezi nimi. Děti mají možnost nechat si své výtvary, nebo si je dokončit další den. V průběhu dne se plně věnujeme dětem a jejich vzdělávání, zařazujeme pravidelně pohybové aktivity, relaxaci a odpočinek. Rovněž vedeme děti k dodržování hygienických, zdvořilostních a společenských návyků. Přitom respektujeme individuální tempo a vyspělost dětí.

Intervaly mezi jídly jsou přibližně 2,5 hodiny. Děti pobývají venku cca 1,5 hodiny. Délku spánku přizpůsobujeme podle potřeb a věku dětí.

Po celý den zajišťujeme bezpečnost dětí při všech činnostech.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků jsou jasně vymezeny ředitelkou školy – viz školní řád, organizační řád, pracovní náplň pedagogů a provozních zaměstnanců.

Pravidelně se konají informační provozní a pedagogické porady odpovědných pracovníků za jednotlivé úseky. S průběhem porad a následnými závěry jsou všichni seznámeni prostřednictvím zápisů. Na začátku školního roku se vypracovává roční plán akcí.

Je vytvořen vnitřní i vnější informační systém - komunikace, nástěnky a webové stránky.

Řízení je postaveno především na osobních kontaktech, komunikaci a vzájemné dohodě. Mezi zaměstnanci jsou dobré osobní vztahy, vstřícná a dobrá komunikace.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Provádí kontrolní a hospitační činnost, zaměstnanci jsou s výsledkem šetření podrobně seznámeni. Vychází z analýzy a využívá zpětné vazby. Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení, pedagogický sbor pracuje jako tým. Ředitelka dále vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními kvalifikovanými pedagogy.

Pomocí předchozí analýzy a s pomocí zpětné vazby je uplatňováno funkční plánování.

Spolupráce mateřské školy se zřizovatelem je na dobré úrovni, jedná se především o zkvalitňování materiálních podmínek, ale také o renovace vnitřních i vnějších prostor mateřské školy.

Mateřská škola spolupracuje se základní školou Vendryně, polskou základní školou Vendryně, mateřskou školou Vendryně i s Przedszkole Vendryně, s obecní knihovnou a knihovnou Třinec, Klubem zábavy a sportu Zaolší, DPS Zaolší, s DDM Bystřice a Obecním úřadem Vendryně.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují čtyři pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy, 3 z nich s předepsanou odbornou kvalifikací. Ředitelka a dvě učitelky komunikují a pracují s dětmi v českém jazyce. Jedna učitelka s dětmi komunikuje a pracuje v jazyce polském. Rozpis

pedagogické činnosti je přizpůsoben tak, aby bylo možné co největší souběžné působení v rámci třídy v mateřské škole v organizačně náročnějších částech dne.

Ředitelka i všechny učitelky školy se průběžně účastní dalšího vzdělávání, nové poznatky a zkušenosti si následně vzájemně předávají a využívají při své práci. Nadále dochází k aktivnímu sebevzdělávání pedagogů, ke studiu pedagogické literatury a metodických materiálů pro předškolní výchovu.

Odpovídají za plnění povinností předškolního pedagoga, které vymezuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, školní řád a směrnice školy, které jsou vždy k dispozici všem zaměstnancům školy k prostudování.

Pedagogové se chovají profesionálně, jednají v souladu se společenskými a pedagogickými zásadami.

Školní jídelnu zajišťuje jedna kuchařka a vedoucí školní jídelny (se sídlem v MŠ Vendryně 1). Školnice se v MŠ stará o úklid, školní zahradu, pomáhá učitelkám s převlékáním dětí před a po pobytu venku, pomáhá při stravování. Ekonomický úsek zajišťuje účetní.

3.7 Spoluúčast rodičů

Stejně jako mateřské škole tak i rodičům jde o stejný cíl, a to o výchovu a vzdělávání dítěte v tom nejlepším slova smyslu. Jen vzájemným působením, které bude v souladu s potřebami a možnostmi dítěte, dosáhneme těch nejlepších výsledků. Toto však není možné bez vzájemné komunikace a důvěry. Cílem mateřské školy je podporovat rodinnou výchovu, respektovat výchovný přístup rodičů a nepřebírat ve výchově jejich funkci. S rodiči dětí se proto snažíme vést otevřený dialog. Snažíme se rodičům podávat dostatek informací o probíhajícím předškolním vzdělávání a to prostřednictvím třídních schůzek, informací na nástěnce, písemných sdělení, webových stránek.

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, pravidelně rodiče informují o individuálních pokrocích dítěte. Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Zároveň rodičům poskytujeme metodické materiály či poradenský servis.

Informovanost rodičů a veřejnosti je pro nás velmi důležitá. Webové stránky školy jsou vždy aktuální, obsahují zprávy o tom, jaké akce organizujeme pro děti a v jakých termínech, fotografie umožní rodičům prohlédnout si průběh akcí.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a aktivně se účastnit akcí, které škola organizuje.

Patří mezi ně například:

- Podzimní a jarní dílničky pro rodiče s dětmi
- Tematické workshopy
- Vánoční nebo Mikulášská besídka
- Karneval
- Den pro rodinu
- Noc s Andersenem
- Rozloučení s předškoláky
- Školní výlet (podzim nebo léto)
- Zahradní slavnost
- Přednášky pro rodiče s PPP, Logopedem

Akce se přizpůsobují danému školnímu roku a jeho organizaci.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při výchově dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z platné legislativy. V MŠ se snažíme o to, aby vzdělávací program uspokojoval základní i speciální potřeby dítěte, vytvářel podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj a přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí.

Náplň práce se přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovala potřebám dítěte a vycházela z jeho možností a schopností.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny děti souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.

Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zpracováváme ve značné spolupráci a koordinaci s rodiči dítěte PLPP a doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání organizujeme pro děti od dvou let, které jsou zařazeny ve třídě věkově heterogenní.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role.

Mateřská škola je v rámci možností vybavena dostatečným množstvím bezpečných hraček a pomůcek vodných pro dvouleté děti a úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby (pleny, vlhčené ubrousky apod.). Sociální zázemí odpovídá potřebám přijímaných dětí.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Režim dne je přizpůsoben specifickým zvláštnostem a potřebám dvouletých dětí - zejména pravidelnost činností, dostatek času na jejich realizaci, úprava času stravování, dostatečný odpočinek.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinkách či individuálně.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

Nadále je nutné průběžně rozšiřovat sortiment vybavení, postupně obnovovat a doplňovat hračky, pomůcek a náčiní, aby odpovídalo počtu a nízkému věku dětí.

Koupelna je vybavena odpadkovým košem na případné použité plenky. S rodiči je dohodnutý způsob i systém přinášení hygienických potřeb (plenky, vlhčené ubrousky, náhradní oblečení).

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola – Przedszkole KLÍČEK je malotřídní školou rodinného typu, s celodenním provozem, která poskytuje předškolní vzdělávání v českém a polském vyučovacím jazyce. Kapacita školy je stanovena na maximální počet 30 dětí, ve věkovém rozmezí zpravidla od 2 – 7 let. Děti jsou rozděleny do dvou heterogenních tříd dle vyučovacího jazyka. Třída s českým vyučovacím jazykem nese název PAMPELIŠKY, třída pro děti s polským vyučovacím jazykem má název STOKROTKI. Děti se zde učí žít v kolektivu rozdílných věkových skupin, navzájem si pomáhat, respektovat se a získávat potřebné zkušenosti pro další životní etapy.

Uspořádání života a dne v naší MŠ vychází z potřeby zdravé životosprávy a z biorytmu dětí.

V průběhu dne se vyváženě střídají spontánní a řízené aktivity. Děti si hrají v různě velkých skupinkách svým vlastním tempem. Některé vyhledávají klidný koutek, což respektujeme. Činnosti plánujeme tak, aby děti zaujaly, bavily je a přinášely jim radost. Snažíme se o klidné přechody mezi nimi.

Děti mají možnost nechat si své výtvary, nebo je dokončit v dalším dnu. V průběhu dne se plně věnujeme dětem a jejich vzdělávání, zařazujeme pravidelně pohybové aktivity, relaxaci a odpočinek. Rovněž vedeme děti k dodržování hygienických, zdvořilostních a společenských návyků. Přitom respektujeme individuální tempo a vyspělost dětí.

Intervaly mezi jídly jsou přibližně 2,5 hodiny. Děti pobývají venku cca 1,5 hodiny. Délku spánku přizpůsobujeme potřebám a věku dětí. Dětem s menší potřebou spánku je zajištěn náhradní program.

Po celý den zajišťujeme bezpečnost dětí při všech činnostech.

Děti v mateřské škole jsou rozděleny do dvou tříd podle vyučovacího jazyka. Ve třídě s většinovým počtem se děti vzdělávají v českém jazyce a třída nese název PAMPELIŠKY, ve třídě STOKROTKI, která má menším počtem dětí probíhá výuka v polštině. Obě třídy jsou heterogenní s věkovou kategorií od 2 do 7 let. Počty a věkové rozložení dětí se liší dle aktuálního školního roku.

Obě třídy jsou uspořádány a vybaveny pomůckami či hračkami tak, aby vyhovovaly momentálnímu věkovému rozpětí a počtu dětí.

Ranních a odpoledních hodinách, v době stravování i pobytech venku jsou třídy sloučeny, na hlavní (řízené) činnosti se děti dělí do jednotlivých tříd. Akce pro děti probíhají společně, společné akce s rodiči jsou vždy plánovány a organizovány tak, aby se mohly účastnit zároveň děti a rodiče obou tříd.

Pedagogové využívají odpovídající metody a formy práce s dětmi. Mezi používané formy práce patří individuální forma, skupinová nebo frontální. Nejčastěji používané metody jsou hra, kooperativní činnosti, prožitkové učení, ale také situační či spontánní sociální učení.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Naše mateřská škola je dvoutřídní.

1. třída s českým vyučujícím jazykem - PAMPELIŠKY
2. třída s polským vyučujícím jazykem - STOKROTKI

U přijímání dětí do MŠ jsou na žádost rodičů děti rozděleny do tříd podle vyučujícího jazyka. Obě třídy pracují samostatně ve svých třídách. Do obou tříd jsou zařazovány děti všech věkových kategorií, třídy jsou tedy heterogenní.

Scházení dětí probíhá společně pod vedením jedné učitelky. Po svačině dochází k rozdělení do tříd, kde následují činnosti probíhajícího tématu. Pobyt venku probíhá společně (zahradka, procházky po okolí). Odpočinek dětí probíhá v obou hernách pod vedením jedné z učitelek. Odpolední činnosti jsou uskutečňovány společně zejména ve velké herně.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Jelikož se třídy v určitých časových pásmech spojují, je využíváno souběžné působení dvou učitelů ve třídě.

- ranní hry a individuální činnosti
- pobyt venku (pobyt na zahradě, procházky)
- stravování

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy jsou zveřejněna na webových stránkách školy a v šatně mateřské školy. Za jejich zpracování je zodpovědná ředitelka školy.

Podmínky přijetí:

Předškolní zařízení je oprávněno přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, nebo má doklad, že je proti nákaze imunní, nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (§ 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění). Tato podmínka neplatí pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitel školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně nebo s nimi dohodnut. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání v oblastech (doporučených ředitelem před realizací individuálního vzdělávání) a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

Jestliže MŠ zjistí, že je potřeba některé oblasti více rozvíjet doporučí zákonnému zástupci postup s orientací na Školní vzdělávací program MŠ, Rámcový vzdělávací program PV, Konkretizované očekávané výstupy a Desatero pro rodiče.

V případě potřeby, na základě pedagogické diagnostiky, také škola může doporučit dítěti návštěvu školského poradenského zařízení za účelem posouzení školní zralosti či připravenosti. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

MOTTO:

"Neotevírejte dětem dveře, ale pomozte jim najít správný klíč, aby si je otevřely samy."

Naše mateřská škola chce při výchovném a vzdělávacím působení stavět na spolupráci s rodinou, uznávat a podporovat hlavní úlohu rodiny při výchově dítěte, posilovat partnerství mezi rodinou a školou. Nadále chceme podporovat vytvořený typ školy rodinného charakteru. Proto se zaměřujeme především na návaznost života v rodině, na pomoc dětem začlenit se do kolektivu, na upevňování přátelství, respektování individuálních potřeb každého dítěte, na poskytování pocitu bezpečí a ochrany, možnosti radostně a aktivně prožívat chvíle v mateřské škole.

Zaměření naší mateřské školy vychází především z její specifity a tou je dvojjazyčná výchova a vzdělávání, takzvané BILINGVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ. Denně se zde setkávají děti dvou národností- Polské a České - vzájemně se ovlivňují, hrají si, spolupracují, vzdělávají se, kamarádí. Tímto je dětem umožněno poznávat, tolerovat a přijímat odlišnosti obou jazyků.

Vzhledem k blízké přírodě se zaměřujeme také na environmentální výchovu, výchovu ke zdraví a místním tradicím. Je žádoucí vést a vychovávat děti ke zdravému životnímu stylu, chránit a posilovat jejich zdraví, přiblížit jim význam zdravé stravy a zařazovat do každodenního režimu pohybové aktivity a pobyty na čerstvém vzduchu.

Vzdělávání je zajišťováno dle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vzdělávacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně. Zejména na vycházkách, exkurzích a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy.

Dětem jsou také nabízeny další činnosti a aktivity, jako je například plavání, lyžování a výuka anglického jazyka. Pravidelně je začleňována logopedická prevence.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem vzdělávání v naší mateřské škole je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu čekají.

Naším cílem je dále vytvořit podmínky pro přirozený přechod od bezstarostného dětství k systematickému vzdělávání v pozdějším věku. Vést děti k tomu, aby si dokázaly vyplnit čas účelně a smysluplně aktivitami, které jsou jim příjemné, které je uspokojí a vedou k jejich rozvoji. Hrou, řešením různých úkolů, samostatným rozhodováním vést děti k zodpovědnosti za sebe sama, za své chování, jednání a činy.

Nejstarší děti motivujeme k tomu, aby se těšily na základní školu. Zařazujeme hry, činnosti a aktivity, které vedou ke zvládnutí znalostí a dovedností, které dětem vstup do základní školy usnadní. Prostřednictvím nejrozličnějších činností a her mají děti možnost rozvíjet logické myšlení, paměť, pozorovací schopnosti, postřeh, orientaci, hrubou a jemnou motoriku. Děti si zkouší jednoduché "školní úlohy nanečisto", poznávají své možnosti, hodnotí své schopnosti, učí se samostatně rozhodovat a jednat. Děti posilují své návyky vhodného a ukázněného chování s motivací budoucího školáka.

Vzhledem k poloze naší mateřské školy svou výchovně- vzdělávací činnost zaměřujeme také na environmentální a ekologickou výchovu a na zdravý životní styl, na seznámení se starými lidovými zvyky, obyčejí a tradicemi našeho kraje.

Pro zdravý rozvoj dítěte je důležité nabídnout mu podnětné prostředí, které by se podílelo na rozvoji jeho fantazie, myšlení, kreativity, komunikace. Takové prostředí, které všestranně rozvíjí jeho osobnost.

- Naším nezbytným cílem je nadále udržovat či zlepšovat stávající standard školy, zlepšit obraz školy a více jej dostat do podvědomí veřejnosti (zvyšovat její prestiž). Hlavním prostředkem je propagace a úzké propojení školy s rodiči, zřizovatelem a obecními organizacemi.
- Nadále plánujeme zvyšovat a průběžně obnovovat vybavení školy hračkami, pomůckami, didaktickým materiálem a doplňky tak, aby odpovídaly počtu dětí a jejich věkovým zvláštnostem.
- Průběžně zajišťovat údržbu, výzdobu, úpravu a přestavbu stávajícího interiéru budovy a tím vytvářet prostředí podněcující v dětech tvořivost, fantazii a představivost.
- Při výchovné činnosti se zaměřit především na utváření a upevňování morálních hodnot a pozitivního vztahu k okolnímu prostředí, k lidem, k přírodě, k tradicím.
- Vzhledem k věkově smíšené třídě, dbát na individuálně různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Učit děti respektovat individuální potřeby každého, vzájemně si pomáhat, rozvoj dalších důležitých sociálních zkušeností.
- Ve výchovně-vzdělávací činnosti využívat okolní přírodu k podpoře tělesného rozvoje a zdraví dětí, k pozorování živé i neživé přírody, k experimentování, k pochopení důležitosti ochrany životního prostředí.
- Dbát na návaznost života v rodině, na součinnost rodiny a školy, usilovat o soulad ve výchovném působení, prohloubení zájmu rodičů o dění ve škole, posilovat pocit sounáležitosti se školou.
- Pracovat na základě společně vymezených pravidel, vést pedagogy k týmové práci, sebevzdělávání v institucích nabízejících vzdělávání pro pedagogy, podporovat učitelky ve výběru vhodných seminářů v rámci DVPP, studiu odborné literatury.
- Dbát na to, aby pedagogové i ostatní zaměstnanci jednali a pracovali profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami, aby byli pro děti vzorem, který chtějí napodobovat.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Řízené činnosti jsou organizovány především ve formě skupinové (malá či větší skupina dětí), individuální či frontální. Naší snahou je uplatňovat metody a formy vzdělávání tak, aby podporovaly individualizaci v předškolním vzdělávání.

Naším cílem je také zavádění nepřímé řízené činnosti tak, aby se děti naučily:

- pracovat samostatně, bez vedení učitelky,
- vzájemně spolupracovat,
- samy si volit daný postup- rozvoj tvořivosti.

Metody vzdělávání:

Pro naplnění cílů práce s dětmi využíváme nové metody práce- prožitkové, kooperativní a integrované učení, situační učení neboli metodu tvořivé improvizace (reagovat na okamžitou situaci a tím poskytovat dítěti praktickou ukázkou životních souvislostí).

Jako základní činnost ponecháváme hru ve všech podobách, experimentování.

Učení hrou

- nejoblíbenější a přirozená činnost dětí, rozvíjí celou osobnost dítěte, umožňuje jim reálný pohled na svět a orientaci v něm
 - poskytuje dětem důležité poznatky a rozvíjí jejich intelekt, fyzickou i sociální stránku, má vliv na jejich chování
 - poskytuje informace o prožitcích a pocitech dětí
1. zejména během spontánních her a činností
 2. upevňují svoje znalosti, dovednosti a schopnosti
 3. rozpoznávají své možnosti, úspěchy i nezdary
 4. rozvíjí se jejich fyzická a sociální stránka

Spontánní sociální učení

- založené na principu přirozené nápodoby
 - poskytuje dětem vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné ve všech činnostech a situacích vyskytujících se v průběhu dne
1. je nejvhodnější formou vzdělávání
 2. učí se přirozeně pozorovat a napodobovat
 3. prolíná se během celého dne ve volných i řízených aktivitách

Situační učení

- založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl
1. běžné a nepředvídatelné situace v průběhu dne
 2. zážitky a srozumitelné ukázky ze života tak, aby dítě bylo schopno porozumět souvislostem

Učení pomocí tvořivosti

- kreativní myšlení vytváří základnu pro obratné přizpůsobení se novým podmínkám, umožňuje rozmanité a zábavné trávení času. Předškolní děti jsou mimořádně nápadité a tuto dovednost je třeba tvořivými činnostmi podporovat a rozvíjet.
 - nezanedbatelný je i další význam tvořivosti:
- může pomáhat při snižování anxiózy (pocit strachu, obav, úzkosti a ustrašenosti)
 - pozitivně ovlivňuje zvyšování sebevědomí a průbojnosti
 - má významný vliv na růst chápavosti a motivace poznávat, zvyšuje zájem o učení
 - zlepšuje sociabilitu, ochotu ke spolupráci
 - formuje citové kvality, vztah k sobě a ke světu
1. děti jsou vedeny ke kreativnímu myšlení
 2. přizpůsobují se podmínkám
 3. mají své nápady a názory
 4. vlastní názory jsou podporovány, usměrňovány a rozvíjeny

Kooperativní učení

- děti spolupracují při řešení společných problémů a situací, učí se rozdělovat si sociální role, plánují si činnosti, pomáhají si, radí se, kde začít, jak pokračovat, vyvíjí společné úsilí při řešení problému, mají možnost kontrolovat jeden druhého, mají možnost spojovat dílčí výsledky do větších celků, hodnotit přínos jednotlivých účastníků hry
1. učí se zvládnout danou situaci, roli, problémy
 2. problémy řeší samostatně, tak i s ostatními
 3. učí se přijímat svou roli v kolektivu
 4. hodnotí své úspěchy i neúspěchy

Prožitkové učení

- děti mají možnost učit se na základě zkušeností a prožitků, objevují, spontánně se projevují, komunikují verbálně i neverbálně, využívají své nápady, kreativitu, do učení zapojují všechny své smysly, rozvíjejí se po stránce rozumové, učí se logicky myslet.
1. je nej přirozenější metodou ve výchově dítěte
 2. spontánním (přirozeným) způsobem objevují, využívají svých nápadů
 3. prožívají své pocity ve volných i organizovaných hrách

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

PLPP sestavují učitelky mateřské školy ve vzájemné spolupráci s rodiči. PLPP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli a rodiči s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobu kontroly osvojení potřebných dovedností návyků a postojů.

Bude stanoven termín přípravy PLPP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte.

PLPP bude vyhodnocen po stanovené době, se závěry budou seznámeni i rodiče.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP sestavují učitelky mateřské školy ve vzájemné spolupráci s rodiči po doporučení školského poradenského pracoviště. IVP má písemnou podobu.

Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory mezi učiteli a rodiči s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobu kontroly osvojení potřebných dovedností návyků a postojů.

Bude stanoven termín přípravy IVP a učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte.

IVP bude vyhodnocen po stanovené době, se závěry budou seznámeni i rodiče.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy.

Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Jelikož jsou dvouleté děti zařazovány do věkově heterogenní třídy, jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání pomůcek a hraček.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. Aktivně jsou podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Ředitelka školy zajišťuje v rámci možností školy co největšího souběžného působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

5.6 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti - cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování si českého jazyka. Je potřeba věnovat zvýšená pozornost dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je nutné mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk a uzpůsobit proto didaktické postupy této skutečnosti a cíleně děti podporovat v osvojování českého jazyka.

Snahou mateřské školy je poskytovat dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Pokud se v mateřské škole nachází alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitelka školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo i více bloků v průběhu týdne. Do skupiny pro jazykovou přípravu může ředitelka školy zařadit rovněž jiné dítě (než je cizinec), pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka usnadní mateřská škola přechod na základní školu vybudováním jazykových a sociokulturních kompetencí v českém jazyce, a tím podpoří jejich zapojení dětí do běžné školní výuky a umožní dosáhnout školního úspěchu.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Klíček ví, jak zdravě žít, chce nás všechno naučit.

Název integrovaného bloku	Klíček ví, jak zdravě žít, chce nás všechno naučit.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je především oblast biologická, která má stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu a vést ho ke zdravým životním návykům a postojům. Integrovaný blok povede dítě k osvojování si poznatků o lidském těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě pro život člověka. Dítě si bude prakticky osvojovat poznatky a dovednosti důležité k podpoře svého zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, podpoří dítě k vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. U dítěte budou posilovány přirozené poznávací city, jako je zvědavost, zájem či radost z objevování a bude vytvářen pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení i k zájmu o učení.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Učím se znát tělíčko, i jak ťuká srdíčko. • Čisti chrup, čisti chrup, dvakrát denně každý zub. • Nemocí se nebojíme, sportujeme, zdravě jíme. • Vitamín je kamarád, bacilům se směje rád. • Nač má člověk smyslů pět? Aby mohl poznat svět. • Ovoce a zelenina, to je zdraví, to je síla. • O prázdninách pozor dej, úrazům se vyhýbej.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		chápat slovní vtip a humor
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předpokladů, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		poznat napsané své jméno
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		rozhodovat o svých činnostech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

6.1.2 Klíčkem svátky otvíráme, už je všechny dobře známe.

Název integrovaného bloku	Klíčkem svátky otvíráme, už je všechny dobře známe.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok má za cíl seznamovat dítě především s oblastí sociálně- kulturní, která jej uvádí do společenství ostatních lidí. Dítě si zde osvojí jak pravidla soužití s ostatními, tak i zvyklosti, tradice a obyčeje. Společně s vrstevníky se bude podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí, umožní mu připravovat, prožívat a účastnit se oslav či svátků a tím bude u dítěte rozvíjena a podporována zvláště citová složka jeho osobnosti, bude vedeno k estetickému vnímání a k posilování vzájemných vztahů a propojenosti s rodinou i širším okolím. Zároveň bude docházet k rozvoji psychické zdatnosti a odolnosti dítěte, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity či řečových a jazykových projevů.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Už se těší slepička na barevná vajíčka. • Kuřátko si pípá, svátky jara vítá. • Den Země spolu oslavíme, nepořádek uklidíme. • Ptáčkové si štěbetají, že maminky svátek mají. • Ježibabky kamarádky, krouží vzduchem tam a zpátky. Šaty mají od sazí, snad se v letu nesrazí. • Přišla zima už je čas, Mikulášci mají sraz. • Po roce tu zimu máme, Vánoce s ní přivítáme. • Kniha je můj kamarád, prohlížím a čtu si rád. • Olympiádu tu máme, všichni si ji užíváme. • Dneska děti svátek mají, na zahradě dovádějí. • Šašek volá: "Pojďte dál, budeme mít Karneval".

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách domluvit se slovy i gesty, improvizovat sledovat očima zleva doprava
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost,	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zachovávat správné držení těla
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	získání relativní citové samostatnosti	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

6.1.3 Rodinu i kamarády v srdíčku my máme, co je správně, a co není, s dalším klíčkem poznáváme.

Název integrovaného bloku	Rodinu i kamarády v srdíčku my máme, co je správně, a co není, s dalším klíčkem poznáváme.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V rámci integrovaného bloku bude rozvíjena především interpersonální oblast dítěte, ve které bude podporováno utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému. Záměrem je také posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci dětí, rozvíjet kooperativní dovednosti a vytvářet prosociální postoje a chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v herní skupině). Budeme vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách a pravidlech ve společenství uznávaných, vnímat je, rozumět jim, respektovat a přijímat je. Zároveň však bude dítě vedeno k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými. V rámci integrovaného bloku povedeme dítě k rozvoji receptivních jazykových dovedností (například vnímání, naslouchání, porozumění) i jazykových dovedností produktivních (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování) a nebudeme zapomínat také na rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Víťáme vás, kamarádi, do školky, těšíme se na kluky i na holky. • Kamarád, kamarád, za chvíli se budem znát. • Kde jsem doma to už znám, rodinu tu svoji mám. • Máme hezký domeček, ten je plný lidiček. • Ptáčkové si štěbetají, že maminky svátek mají. • Pojď cestičkou do pohádku, za chvíličku budem zpátky.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje;	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	(zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		utvořit jednoduchý rým
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zachovávat správné držení těla vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		organizovat hru
		prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	rozvoj kooperativních dovedností	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		spolupracovat s ostatními
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

6.1.4 Velký klíček v kapse máme, přírodu s ním odmykáme.

Název integrovaného bloku	Velký klíček v kapse máme, přírodu s ním odmykáme.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Nejrozsáhlejší integrovaný blok je zaměřen především na oblast environmentální a usiluje tak o předávání elementárního povědomí dítěti o okolním světě a o jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Dále podporuje vytvoření elementární základny pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Dalším záměrem integrovaného bloku je stimulovat dítě v oblasti biologické, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou i pohybovou zdatnost, rozvíjet manipulační dovednosti a vést dítě ke zdravým životním návykům. Budeme rozvíjet psychickou zdatnost a odolnost dítěte, jeho intelekt, řeč i jazyk, poznávací procesy, sebepojetí, kreativitu i sebevyjadřování. V rámci integrovaného bloku dítě povedeme ke kooperativním činnostem, spolupráci a vzájemné pomoci. Tematické celky integrovaného bloku budou zaměřeny především na poznávání živé i neživé přírody, povedou dítě ke kladnému vztahu k přírodě a k jeho vlastní sounáležitosti s okolním světem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Kamarád, kamarád, za chvíli si budem hrát. • Víťáme vás, kamarádi, do školky, těšíme se na kluky i na holky. • Dáme světu barvičky, bude hezký celičký. • Zahradníček Pepíček, už má plný košíček. • Jabka, hrušky, mrkvičky, naplníme košíčky. • Na září, na září, těšili se sadaři. • Vyletěl si pyšný drak za podzimem do oblak. • Na podzim je sluníčko, unavené maličko. Nachystá si na zimu z mráčků teplou peřinu. • Podzim barví stromy v lese, hříbek roste na mechu, veverka si šišku nese, bude spinkat v pelechu.

Název integrovaného bloku	Velký klíček v kapse máme, přírodu s ním odmykáme.
	• Z mraků prší kapičky, zmokl lístek celičky. • Dešťové kapičky dostaly nožičky, běhaly po plechu, dělaly neplechu. • Vlaštovičkám zamáváme, protože tu podzim máme. • Zíma je, zima je, sněhulák se raduje. • První vločka, druhá, třetí, tak vypadá zima, děti. • Když se hodně chumelí, sněhulák je veselý. • Bílá zima už je tady, vločky sněží do zahrady. • Na paloučku brouček spinká, voní mu tam konvalinka. • Jaro už přišlo, slunce už hřeje, sněženka v trávě na nás se směje. • Ptáčci se nám vracejí, hnízdečka si stavějí. • Den Země spolu oslavíme, nepořádek uklidíme. • Ťuky ťuky na vrátka, otevřete zvířátka. Budeme si spolu hrát, učit se a poznávat.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		utvořit jednoduchý rým
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	rozvoj kooperativních dovedností	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		spolupracovat s ostatními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	rozvoj schopnosti sebeovládání	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	získání relativní citové samostatnosti	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí,	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte všímat si změn a dění v nejbližším okolí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimát si nepořádků a škod, upozornit na ně
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		zorganizovat hru
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

6.1.5 Všechny země navštívíme, s klíčkem my se neztratíme.

Název integrovaného bloku	Všechny země navštívíme, s klíčkem my se neztratíme.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok se zaměří na seznamování dítěte s prostředím, ve kterém žije, ale také bude vytvářeno elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti a proměnách. Dítě bude mít možnost poznávat jiné kultury (světadíly, národnosti, exotická zvířata i rostliny), povedeme k vytvoření vlastní sounáležitosti dítěte se světem, lidmi, společnostmi, planetou Zemí. V rámci integrovaného bloku bude dítě vedeno k rozvoji fyzické i psychické zdatnosti, k osvojování si věku přiměřených praktických dovedností a také k rozvoji pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, koordinace. Součástí tohoto bloku bude vést dítě k získávání vědomostí a zkušeností v dopravní výchově. Pomocí praktických nácviků si dítě osvojí bezpečné chování v dopravních situacích, kterých se běžně účastní a bude vedeno ke správným návykům a ukázněnosti jako účastníka silničního provozu. Bude rozvíjena pozornost, soustředěnost, ohleduplnost, paměť, vnímání a orientace v prostoru a čase a reakce na vzniklé situace.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	• Námořníci ti se mají, na lodi jen karty hrají. Všechno znají, všude byli, oceány prošmejdili. • U rybníka vodník je, se žabkami tancuje. • Auto jede tú tú tú, dává pozor na cestu. • Indiáni ti se mají, celý den si venku hrají. Skáčou hejsa hopsasa, chytají se do lasa. • Vydáme se na výlet, poznáme tak celý svět. • Prázdniny jsou volné dny, splní se nám všechny sny. • Uprostřed Evropy je česká zemička, ve které leží nejedna vesnička. • Ať si mrzne, ať je zima, Eskymákům těm je prima.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		elementární časové pojmy (ted, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj kooperativních dovedností	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství spolupracovat s ostatními
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		sledovat očima zleva doprava
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		poznat napsané své jméno
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	utvořit jednoduchý rým
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořadávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
poznávání jiných kultur		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	chápat slovní vtip a humor
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se),	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Učitelky mateřské školy tvoří TVP v souladu se školním vzdělávacím programem tak, aby svým obsahem odpovídal věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí. Uvědomují si, že jde o živý dokument, který je potřeba průběžně doplňovat a upravovat tak, aby byl dětem "šitý na míru".

Vzdělávací nabídka je předkládána prostřednictvím integrovaných bloků, které jsou sestaveny flexibilním způsobem. Uspořádání pěti integrovaných bloků je vedle sebe a pedagogové mohou v rámci nich plánovat ve třídě témata v souladu se situačním učením, tzn. přizpůsobit situacím, se kterými se mohou děti během určitého období setkat. Povinností učitele tedy není procházet jimi v čase za sebou, ale mohou do nich vstupovat tehdy, když to situace ve třídě vyžadují. Pružně jsou zařazována témata, která právě v tom okamžiku děti přirozeně osloví a zaujmou. Využívány jsou také situace, které se neočekávaně naskytnou a které dovolují využívat reálných souvislostí. Každý z integrovaných bloků je v rámci třídních vzdělávacích programů rozpracován do jednotlivých tematických celků.

Třídní vzdělávací program podrobně rozpracovává jednotlivé integrované bloky školního vzdělávacího programu.

Proces vzdělávání je zpracován dle pěti oblastí v RVP PV.

1. OBLAST BIOLOGICKÁ- DÍTĚ A JEHO TĚLO
2. OBLAST PSYCHOLOGICKÁ- DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA
3. OBLAST INTERPERSONÁLNÍ – DÍTĚ A TEN DRUHÝ
4. OBLAST SOCIÁLNĚ KULTURNÍ- DÍTĚ A SPOLEČNOST
5. OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ- DÍTĚ A SVĚT

Vzdělávací oblasti jsou oblasti rozvoje dítěte a jeho klíčových kompetencí. Tyto oblasti jsou v třídním vzdělávacím programu vzájemně provázány, prostupují navzájem, navazují na sebe a vzájemně se doplňují.

Třídní vzdělávací program je sestaven tak, aby děti seznamoval se vším, co je na tomto světě obklopuje cestou přirozeného vzdělávání a podle možností děti všestranně rozvíjel. Vzdělávací obsah je tady zaměřen na seznamování dětí s životem v naší společnosti a pro život v této společnosti jsou u něj rozvíjeny potřebné dovednosti, lépe řečeno kompetence. Učí děti

poznávat základní pravidla slušného chování, rozvíjet u dětí přátelství a vzájemnou spolupráci, ochotu pomáhat si. Ukazuje dětem, jak správně pečovat o své zdraví, učí děti správně pečovat o přírodu, chránit ji. Získané dovednosti, znalosti, zkušenosti a návyky nadále rozvíjet, vědomě si je osvojovat. Navazuje a rozvíjí dosavadní znalosti a zkušenosti dětí, podporuje přirozenou zvědavost, fantazii, touhu po objevování a učení u dětí, spolupracuje s rodinou. Program dbá na podnětné a zajímavé metody a formy práce (prožitkové učení, spontánní činnosti, pohybové činnosti, didakticky zaměřené činnosti, experimenty, exkurse). Vzdělávací činnosti propojují celodenními aktivitami dětí v MŠ.

Témata třídního vzdělávacího programu jsou přizpůsobeny podmínkám, věkovým zvláštnostem dětí, jejich zájmům a potřebám.

Cílem TVP je vést děti ke správné orientaci ve všem, co je v životě obklopuje. Učit děti úctě a porozumění, být sebevědomým, citlivým k sobě i okolí, umět rozlišit co je dobré a co zlé a to vše podle jejich potřeb a zájmu v klidném a podnětném prostředí.

6.3 Dílčí projekty a programy

Logopedická prevence:

je důležitou součástí pedagogické činnosti. Učitelky spolupracují s logopedy i s rodiči, a významně přispívají k rozvoji přiměřené jazykové vybavenosti dětí.

Logopedickou prevenci nabízíme dětem při všech činnostech, které jim v průběhu dne předkládáme. Pracujeme s dětmi různými formami práce- individuální, skupinovou, frontální. Jazyková výchova prolíná veškeré vzdělávací činnosti dětí. Pravidelně zařazujeme LOGOPEDICKÉ CHVILKY, ve kterých se zaměřujeme především na rozvoj a cvičení:

- obličejových svalů
- procvičení mimiky
- artikulační cvičení pro správnou výslovnost jednotlivých hlásek
- dechové cvičení
- sluchové vnímání
- zrakové vnímání
- hrubou motoriku
- jemnou motoriku
- grafomotoriku
- rozvoj kresby

- rytmiizaci řeči
- zpěv

Do logopedické výchovy jsou včleněny všechny děti i ty, které nemají žádnou vadu komunikačních schopností. Činnosti provádíme formou hry a zábavy. V mateřské škole neprovádíme žádnou nápravu vad řeči, pouze klademe důraz na prevenci procvičování výše uvedených činností.

Plavecká školička:

plavání dětí všech věkových skupin je zařazováno v rozsahu 10 hodinových lekcí jednou ročně. Je zajišťováno odbornými lektory, kteří se zaměřují především na seznámení se s vodním prostředím a výuku předplaveckých dovedností.

Plavání je jedním z nejdůležitějších tělovýchovných prostředků pro děti a mládež. V oblasti motoriky patří k základním dovednostem. Plavecký pohyb kladně působí na rozvoj dýchání, oběhové a nervové soustavy, pohybového aparátu. Děti získávají hygienické návyky a otužují se. Plavání podporuje

rozvoj svalstva celého těla, ovlivňuje činnost vnitřních orgánů, ve velké míře pozitivně ovlivňuje psychiku člověka, kondici i rozvoj volných vlastností, cílevědomost, zvyšuje se sebevědomí.

Saunování v Relax centru:

saunování je určeno všem věkovým kategoriím v předškolním zařízení. Jedná se o ozdravný kurz dětí probíhající v rámci jejich pobytu v MŠ. Saunování je nabízeno dětem v rozsahu 10 lekcí v podzimních měsících tak, aby byla lépe podpořena jejich imunita. Pomáhá také snížit výskyt onemocnění horních cest dýchacích virového původu, případně zmírní a zkrátí průběh tohoto onemocnění, má příznivý vliv na léčbu astmatu, uvolňuje svalstvo v průduškách a tím dochází ke snížení nebo úplnému vymizení dýchacích potíží. Saunování celkově u dětí posiluje organismus a podporuje jeho vlastní obranné síly a zvyšuje tělesnou otužilost.

Je prokázáno, že saunování:

- má **pozitivní vliv na zdraví,**
- rozvíjí návyky zdravého **životního stylu,**

- přispívá ke zvládnutí **sebeobsluhy** a osobní **hygieny**,
- má vliv na přijetí dietního a **pitného režimu**,
- vede k osvojení **behaviorálního chování** při pobytu v prohřívárně,
- rozvíjí **duševní pohodu**, psychickou zdatnost a odolnost.

Lyžařská školička:

Lyžařská školička je nabízena jednou ročně dětem všech věkových kategorií. Po dobu jednoho týdne v dopoledních hodinách probíhá lyžařská výuka školenými instruktory. Výuka se provádí v malých skupinách, s individuálním přístupem ke každému z dětí (výukové schopnosti a pokroky každého jedince). Rodiče mají možnost výuku pozorovat, povzbudit děti při závěrečných „závodech“.

Čteme si spolu

toto je název společného projektu knihovny Vendryně a naší mateřské školy. Projekt je zaměřený na podporu čtenářství a předčítání dětem. Stejně jako známá celostátní kampaň „Celé Česko čte dětem“ propaguje tento projekt hodnotnou literaturu a jeho cílem je přispět k posílení vazeb v rodině prostřednictvím společného čtení. Naše škola od knihovny získala svého „patrona čtení“, který za dětmi pravidelně dochází každý měsíc. Patron představí dětem knihu, ze které si společně předčítají, hovoří o ní. Pro uvolnění jsou zařazeny pohybové a dramatické aktivity. Na závěr děti dostávají „domácí úkol“, v podobě úryvku z knihy a malý úkol, který plní společně s rodiči po přečtení úryvku.

7 důvodů, proč si spolu číst:

- rozvoj intelektuální schopnosti dítěte
- společně strávené příjemné chvíle plné zábavy při čtení i plnění úkolů
- podpora schopnosti se soustředit a porozumět textu
- vede dítě nenásilnou formou k učení
- vzbuzuje zvědavost, kreativitu
- posiluje vztahy dítěte ke knihám a čtení
- získávání tipů na hodnotnou dětskou literaturu

Se sokolem do života:

hlavní myšlenkou projektu je nabídnout dětem nové podněty, které jsou spojeny se zdravým pohybem. Pohyb je každodenní potřeba a zdravé řešení volnočasových aktivit. Snahou projektu je podpořit první větší zájem o aktivní sportování, ale také vedení k týmové spolupráci, radosti ze splnění úkolů jak u jednotlivce, tak ve skupině, podpora respektu a

rozvoje individuálních předpokladů. Plněním jednotlivých pohybových úkolů má dětem přinášet radost a potěšení z pohybu, pomáhat jim naučit se překovávat překážky, rozvíjet jejich samostatnost při dalším zdokonalování pohybových dovedností a tím jim umožnit vstup do velkého světa při překonání hranice šesti let. Motivací pro děti jsou zvířátka, která je budou provázet v rámci jednotlivých činností. Tvůrcem projektu „Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“ je Česká obec sokolská.

Hravá jóga:

zařazovaná jógová cvičení jsou určena starším dětem ve věku od 4 do 6 let. Dětská jóga je jedna velká zábava - využívá dětské přirozenosti, kreativity a hravosti a všechny jógové ásany se snaží ukrýt do **písniček, básniček a příběhů**. Dětem tak nenásilnou formou přináší **stejně pozitivní účinky jako dospělým**. Oslovuje tělo i duši, působí v komplexním smyslu na dítě i jeho okolí. V jógových chvílích se kromě klasických jógových pozic snažíme o cvičení se zaměřením na **správné dýchání, procvičení prstů** a chodidel, která jsou výbornou prevencí proti **plochým nohám**. Prostřednictvím jógy vedeme děti k neužívání násilí, respektu jeden ke druhému, k vlastní spokojenosti. Můžeme cvičit také dětskou pozornost, smysly a vedeme k záměrnému uvolnění těla i mysli.

Metoda dobrého startu:

v rámci podpory předškolních dětí či dětí s odkladem školní docházky je součástí výchovně vzdělávacích činností naší školy také "Metoda dobrého startu". **Nositelem děje je píseň**. Od ní se odvíjí vyprávěný příběh a pohyb. Znakem neboli symbolem každé písně je grafický vzor, ten koresponduje s rytmickým schématem. Reprodukce grafického vzoru s hudebním doprovodem a zpěvem dítěte je završením cvičení.

Tato metoda sleduje **harmonický rozvoj psychomotoriky** ve všech jeho hlediscích. U dětí s normální psychomotorickou úrovní rozvoj aktivizují, u dětí s poruchami vývoje upravují nepravidelně se rozvíjející funkce. Poruchy psychomotorického vývoje se projevuje v opoždění rozvoje funkcí percepčně motorických (neboli sluchovém vnímání, zrakovém vnímání, oblast hrubé a jemné motoriky a motorické koordinace), lze pozorovat již v předškolním věku při takových činnostech jako je modelování, kresba, pohybová cvičení a při některých didaktických zaměstnáních.

Dílní projekty a programy jsou nabízeny v rámci aktuální nabídky na daný školní rok a na spolupráci s dalšími subjekty, ale také na zájmu dětí a rodičů o tyto projekty.

Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Jasně formulované vize školy a realistická strategie rozvoje školy	kontrola dokumentů, projednání	1x za dva roky	
Koncepce a rámec školy	ŠVP školy vycházející z vize a strategií rozvoje školy	analýza dokumentů, projednání	červen	
Koncepce a rámec školy	Jasně daná pravidla, která umožňují komunikaci všech aktérů	revize školního řádu, vnitřních předpisů školy	červen	
Koncepce a rámec školy	Škola- vstřícné a bezpečné místo pro děti, jejich rodiče a pedagogy	dotazníková šetření	1x za tři roky	
Koncepce a rámec školy	Spolupráce s vnějšími partnery	analýza dokumentů, projednání	červen	
Pedagogické vedení školy	Aktivní řízení, pravidelný monitoring, vyhodnocování práce školy	analýza dokumentů, projednání, hospitace	2x ročně	
Pedagogické vedení školy	Vytváření zdravého klimatu školy	pozorování, projednání, dotazník	1x za 3 roky	
Pedagogické vedení školy	Vlastní profesní rozvoj	analýza dokumentů	přípravný týden	
Pedagogické vedení školy	Zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání	analýza dokumentů, pozorování, rozhovor	přípravný týden	
Kvalita pedagogického sboru	Profesionální přístup k práci	analýza dokumentů, naslechy, sebereflexe	červen	
Kvalita pedagogického sboru	Vstřícný, respektující přístup při komunikaci s dětmi, rodiči, kolegy	pozorování, rozhovor, dotazník	průběžně, dotazník 1x za tři roky	
Kvalita pedagogického sboru	Profesní rozvoj	analýza dokumentů, rozhovor	červen	

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Kvalita pedagogického sboru	Aktivní spolupráce a vzájemná podpora	pozorování, rozhovor	průběžně	
Vzdělávání	Příprava výuky v souladu se stanovenými cíli a potřebami dětí	analýza TVP, analýza dětského portfólia, pedagogická diagnostika	průběžně	
Vzdělávání	Využití širokého spektra výchovně - vzdělávacích strategií pro naplnění cílů	analýza TVP, vzájemné naslechy	průběžně	
Vzdělávání	Zohledňování individuální potřeby dětí, sledování pokroku každého dítěte	pedagogická diagnostika	2 - 3x ročně	
Vzdělávání	Sociální a osobnostní rozvoj dětí	analýza TVP, pozorování, rozhovor	průběžně	
Vzdělávací výsledky	Soustavné získávání informací o posunech výsledků každého dítěte	analýza portfólia dítěte, pozorování, diagnostika	průběžně	
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Vytváření rovných příležitostí ke vzdělávání	analýza dokumentů, pozorování, rozhovor, hospitace	2x ročně	
Podpora dětí při vzdělávání	Poskytování účinné podpory všem dětem s potřebou podpůrných opatření	analýza dokumentů, pozorování, rozhovor	2x ročně	
Podpora dětí při vzdělávání	Osobnostní rozvoj dětí	analýza dokumentů, diagnostika dětí	2-3x ročně	